

II

(Icke-lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

RÅDETS FÖRORDNING (EURATOM) nr 1314/2013

av den 16 december 2013

om Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram (2014–2018) som kompletterar Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 7 första stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Ett av målen med Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallad *gemenskapen*) är att bidra till en högre levnadsstandard i medlemsstaterna inklusive genom att främja och underlätta kärnforskning i medlemsstaterna och komplettera denna med ett forsknings- och utbildningsprogram på gemenskapsnivå.
- (2) Kärnforskning kan bidra till social och ekonomisk välfärd och miljöhållbarhet genom att öka kärnsäkerheten och förbättra strålskyddet. Av lika stor betydelse är kärnforskningens potentiella bidrag till en långsiktig utfasning av fossila bränslen i energisystemet på ett tryggt, effektivt och säkert sätt.
- (3) Genom stödet till kärnforskning för perioden 1 januari 2014 – 31 december 2018 kommer gemenskapens

forsknings- och utbildningsprogram (nedan kallat Euratomprogrammet) att bidra till uppfyllandet av målen i det ramprogram för forskning och innovation – Horisont 2020 – (nedan kallat *ramprogrammet Horisont 2020*) som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 ⁽²⁾ och underlätta genomförandet av Europa 2020-strategin samt uppbyggnaden av och verksamheten inom det europeiska forskningsområdet.

- (4) Kärnenergi är visserligen av betydelse för energiförsörjningen och den ekonomiska utvecklingen, men samtidigt kan allvarliga kärntechniska olyckor utgöra fara för människors hälsa. Kärnsäkerhet och, i förekommande fall, andra säkerhetsaspekter som hanteras av det gemensamma forskningscentrumet (JRC) bör därför ges största möjliga vikt i Euratoms program.
- (5) Den europeiska strategiska planen för energiteknik (nedan kallad *SET-planen*), som angavs i slutsatserna från rådets möte den 28 februari 2008 i Bryssel, påskyndar utvecklingen av en uppsättning tekniker med låga koldioxidutsläpp. Europeiska rådet enades vid sitt möte den 4 februari 2011 om att EU och medlemsstaterna skulle främja investeringar i förnybar energi, och säker och hållbar teknik med låga koldioxidutsläpp och rikta in sig på att genomföra de teknikprioriteringar som anges i SET-planen. Det står varje medlemsstat fritt att välja vilken typ av teknik som den vill stödja.
- (6) Eftersom alla medlemsstater har kärntechniska anläggningar eller använder radioaktiva material, särskilt för medicinska ändamål, har rådet, i sina slutsatser från mötet den 1–2 december 2008, erkänt att det finns ett kontinuerligt behov av kompetens på kärnenergiområdet, särskilt genom lämplig utbildning som kopplas till forskning och samordnas på gemenskapsnivå.

⁽¹⁾ EUT C 181, 21.6.2012, s. 111.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013 av den 17 december 2013 om inrättande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1982/2006/EG (Se sidan 104 i detta nummer av EUT).

- (7) Även om det är upp till varje medlemsstat att avgöra om den vill använda kärnenergi eller inte, kan det även konstateras att kärnenergi fyller olika funktioner i olika medlemsstater.
- (8) Gemenskapen har åtagit sig att delta i uppförandet av ITER och den senare driften av anläggningen genom att underteckna ett avtal om upprättandet av en internationell fusionsenergiorganisation för gemensamt genomförande av ITER-projektet ⁽¹⁾. Gemenskapens bidrag administreras av det europeiska gemensamma företaget för ITER och utveckling av fusionsenergi (nedan kallat *Fusion för energi*) som inrättades genom rådets beslut 2007/198/Euratom ⁽²⁾. Verksamheten inom det gemensamma företaget, inklusive ITER, kommer att regleras genom en särskild lagstiftningsakt.
- (9) För att fusion ska bli ett trovärdigt alternativ för kommersiell energiproduktion krävs det, för det första, att uppförandet av ITER slutförs enligt tidsschemat på ett framgångsrikt sätt, och att anläggningens verksamhet inleds. För det andra måste man fastställa en ambitiös men ändå realistisk färdplan mot elproduktion senast 2050. Om dessa mål ska kunna uppnås måste det europeiska fusionsprogrammet få en ny inriktning på ett gemensamt verksamhetsprogram för genomförande av denna färdplan. För att säkerställa att målen med pågående fusionsforskning uppnås, liksom att det finns ett långsiktigt engagemang från och samarbete mellan fusionsforskningsintressenter bör man se till att gemenskapsstödet fortsätter. Större fokus bör i första hand läggas på de verksamheter som stöder ITER, men även på utveckling mot en demonstrationsreaktor, med inbegripet ökat deltagande, beroende på vad som är lämpligt från den privata sektorns sida. Denna rationalisering och omprioritering bör åstadkommas utan att Europas ledande ställning på fusionsenergiområdet äventyras.
- (10) JRC bör också i fortsättningen tillhandahålla oberoende och kundstyrt vetenskapligt och tekniskt stöd vid fastställandet, utvecklingen, genomförandet och övervakningen av gemenskapspolitiken, särskilt på områdena kärnsäkerhet samt forskning och utbildning på säkerhetsområdet. För att optimera användningen av mänskliga resurser och undvika dubbelarbete inom forskning i unionen bör all ny verksamhet som bedrivs av JRC analyseras för att kontrollera dess samstämmighet med redan befintlig verksamhet i medlemsstaterna. Säkerhetsaspekter för ramprogrammet Horisont 2020 bör begränsas till JRC:s direkta åtgärder.
- (11) JRC bör fortsätta att generera extraresurser genom konkurrensinriktad verksamhet, inbegripet deltagande i Euratomprogrammets indirekta åtgärder, tredjepartsrelaterat arbete och, i mindre omfattning, utnyttjande av immateriell egendom.
- (12) Det är unionens uppgift att i alla medlemsstaternas intresse utveckla ett ramverk för att stödja gemensam spetsforskning, kunskapsuppbyggnad och kunskapsbevarande när det gäller kärnklyvningsteknik, med särskilt fokus på säkerhet, strålskydd och icke-spridning. En förutsättning är att man har tillgång till oberoende vetenskapliga belägg, och där kan JRC ge ett avgörande bidrag. Detta påpekades i kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén *Flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin – Innovationsunionen*, där kommissionen angav att man med hjälp av JRC ville stärka den vetenskapliga grundvalen för olika politikområden. JRC är berett att ta itu med denna utmaning genom att fokusera sin kärnsäkerhetsforskning på unionens prioriterade politikområden.
- (13) Euratomprogrammet bör främja allmänhetens och det civila samhällets kunskaper om och intresse för forskning och innovation genom att främja vetenskaplig utbildning, göra vetenskapliga rön mer tillgängliga, ta fram ansvarsfulla forsknings- och innovationsplaner som motsvarar medborgarnas och det civila samhällets prioriteringar och förväntningar samt underlätta dessa aktörers deltagande i verksamheter under Euratomprogrammet.
- (14) Genomförandet av Euratomprogrammet bör ta fasta på utvecklingen i fråga om möjligheter och behov inom vetenskap, teknik, industri, politik och samhälle. Planeringen bör göras i nära samarbete med intressenter från alla berörda sektorer, och det bör finnas tillräckligt mycket flexibilitet för nya utvecklingstendenser. Man kan under Euratomprogrammets löptid anlita extern rådgivning och även utnyttja relevanta strukturer i form av t.ex. europeiska teknikplattformar.
- (15) Resultatet av debatterna vid symposiet i Bryssel den 26–27 februari 2013, som organiserades av kommissionen och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén tillsammans, om fördelarna och begränsningarna med kärnfissionsforskning för en koldioxidsnål ekonomi, som förberetts genom en tvärvetenskaplig studie med bl.a. experter inom energiområdet, ekonomi och samhällsvetenskap, där man konstaterade behovet av fortsatt kärnforskning på europeisk nivå.

⁽¹⁾ EUT L 358, 16.12.2006, s. 62.

⁽²⁾ Rådets beslut 2007/198/Euratom av den 27 mars 2007 om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för ITER och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag (EUT L 90, 30.3.2007, s. 58).

- (16) Euratomprogrammet bör bidra till att göra forskarkyrket mer attraktivt i unionen. Vederbörlig hänsyn bör tas till den europeiska stadgan för forskare och riktlinjerna för rekrytering av forskare⁽¹⁾, liksom andra tillämpliga referensramar som tagits fram inom det europeiska forskningsområdet. Samtidigt bör det beaktas att dessa normer är av frivillig natur.
- (17) Verksamheten inom Euratomprogrammet bör främja jämställdhet mellan kvinnor och män inom forskning och innovation, särskilt genom att angripa de underliggande orsakerna till obalansen mellan könen, utnyttja både kvinnliga och manliga forskares fulla potential och integrera genusdimensionen i projektinnehållet i syfte att höja forskningens kvalitet och stimulera innovation. Verksamheten bör också syfta till att förverkliga principerna om jämställdhet mellan kvinnor och män i artiklarna 2 och 3 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- (18) Forsknings- och innovationsverksamhet som får stöd genom Euratomprogrammet bör uppfylla grundläggande etiska principer. Yttrandena i energifrågor från Europeiska gruppen för etik inom vetenskap och ny teknik bör härvidlag beaktas på lämpligt sätt. Forskningsverksamheten bör även ta hänsyn till artikel 13 i EUF-fördraget och leda till minskad användning av djur i forsknings- och försökssammanhang med målet att till slut ersätta djurförsök med andra metoder. Vid alla typer av verksamhet bör man garantera en hög skyddsnivå för människors hälsa.
- (19) Det är också troligt att effekten skulle bli större om man kombinerade medel från Euratomprogrammet med sådana från den privata sektorn, inom ramen för offentlig-privata partnerskap på sådana nyckelområden där forskning och innovation kan bidra till unionens bredare mål i fråga om konkurrenskraft. Man bör särskilt ta fasta på deltagandet från små och medelstora företag.
- (20) Euratomprogrammet bör främja samarbete – särskilt på säkerhetsområdet – med tredjeländer utifrån gemensamma intressen och ömsesidig nytta, i synnerhet för att främja en kontinuerlig förbättring av kärnsäkerheten.
- (21) För att behålla likvärdiga förutsättningar för alla företag som verkar på den inre marknaden bör finansieringen från Euratomprogrammet utformas i enlighet med bestämmelserna om statligt stöd, så att man säkerställer att offentliga medel används på avsett sätt och förhindrar marknadsnedvridningar i form av t.ex. utträngning av privat finansiering, skapande av icke ändamålsenliga marknadsstrukturer och bibehållande av ineffektiva företag.
- (22) Europeiska rådet påpekade i sina slutsatser den 4 februari 2011 att det behövs en ny strategi för kontroller och riskhantering inom unionens forskningsfinansiering, och att man måste hitta en ny balans mellan förtroende och kontroll, liksom mellan risktagande och riskförebyggande. I Europaparlamentets resolution av den 11 november 2010 om förenklat genomförande av ramprogrammen för forskning⁽²⁾ krävdes en pragmatisk förändring mot administrativ och finansiell förenkling, och där hävdades också att unionens forskningsfinansiering bör baseras mer på förtroende och risktolerans gentemot deltagarna.
- (23) Under hela utgiftscykeln bör unionens ekonomiska intressen skyddas med hjälp av proportionella åtgärder som ska göra det möjligt att förebygga, spåra och utreda oriktigheter, att återkräva sådana medel som förlorats eller som utbetalats eller använts felaktigt och att fastställa påföljder vid behov. En omarbetad kontrollstrategi där fokus flyttats från minimering av felfrekvenser till riskbaserad kontroll och upptäckt av bedrägerier bör minska deltagarnas kontrollbörd.
- (24) Det är viktigt att säkerställa en sund ekonomisk förvaltning av Euratomprogrammet, att det genomförs på ett så effektivt och användarvänligt sätt som möjligt och att det samtidigt är rättsligt säkert och tillgängligt för samtliga deltagare. Det är nödvändigt att säkerställa efterlevnaden av de relevanta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012⁽³⁾ och av kraven på förenkling och bättre lagstiftning.
- (25) För att säkerställa ett så effektivt genomförande som möjligt, liksom enkelt tillträde för alla deltagare tack vare förenklade förfaranden, och för att åstadkomma en sammanhängande, omfattande och transparent ram för deltagarna, bör deltagande i Euratomprogrammet och spridning av forskningsresultat regleras genom de bestämmelser som är tillämpliga på ramprogrammet Horisont 2020, enligt vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013, med vissa anpassningar eller undantag.

⁽²⁾ EUT C 74E, 13.3.2012, s. 34.

⁽¹⁾ Kommissionens rekommendation 2005/251/EG av den 11 mars 2005 om den europeiska stadgan för forskare och riktlinjer för rekrytering av forskare (EUT L 75, 22.3.2005, s. 67.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

- (26) Det är viktigt att också fortsättningsvis underlätta utnyttandet av immateriell egendom som utvecklats av deltagarna och samtidigt skydda andra deltagares och gemenskapens legitima intressen, i enlighet med kapitel 2 i fördraget.
- (27) Garantifonderna för deltagare, som förvaltas av kommissionen och som inrättats i enlighet med rådets förordning (Euratom) nr 1908/2006 ⁽¹⁾ och rådets förordning (Euratom) nr 139/2012 ⁽²⁾ har visat sig vara viktiga skyddsmekanismer som minskar riskerna beträffande utestående belopp som inte betalats tillbaka av deltagarna. Den garantifond för deltagare som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1290/2013 ⁽³⁾ bör också gälla åtgärder enligt förordning (Euratom) nr 1908/2006, förordning (Euratom) nr 139/2012 och den här förordningen.
- (28) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av indirekta åtgärder inom Euratomprogrammet bör kommissionen ges genomförandebefogenheter för att anta arbetsprogram och ett beslut om godkännande av finansiering av de indirekta åtgärderna. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽⁴⁾.
- (29) Uppfylldandet av Euratomprogrammets mål på relevanta områden förutsätter att övergripande verksamheter får stöd, både inom Euratomprogrammet och i samband med verksamheten inom ramprogrammet Horisont 2020.
- (30) En effektiv resultatorienterad förvaltning, inklusive utvärdering och övervakning, förutsätter att man tar fram specifika resultatindikatorer som uppfyller följande krav: de ska kunna mätas över tiden, vara både realistiska och återspegla åtgärdens logik, samt vara relevanta för den hierarki av mål och verksamheter som avses. Det bör
- inrättas ändamålsenliga system för samordning mellan, å ena sidan, genomförandet och övervakningen av Euratomprogrammet och, å andra sidan, övervakningen av utveckling, resultat och funktion hos det europeiska forskningsområdet.
- (31) Styrelsen för JRC, vilket inrättades genom kommissionens beslut 96/282/Euratom ⁽⁵⁾, har rådfrågats om det vetenskapliga och tekniska innehållet i JRC:s direkta åtgärder. Med tanke på den rättsliga säkerheten bör följande rättsakter upphävas:
- (32) Med tanke på den rättsliga förutsägbarheten bör följande rättsakter upphävas: rådets beslut av den 16 december 1980 om inrättande av en rådgivande kommitté för fusionsprogrammet ⁽⁶⁾, rådets beslut 84/338/Euratom, EKSG, EEG ⁽⁷⁾, rådets beslut 2006/970/Euratom ⁽⁸⁾, förordning (Euratom) nr 1908/2006, rådets beslut 2006/976/Euratom ⁽⁹⁾, rådets beslut 2006/977/Euratom ⁽¹⁰⁾, förordning (Euratom) nr 1908/2006, rådets beslut 2012/93/Euratom ⁽¹¹⁾, förordning (Euratom) nr 139/2012, rådets beslut 2012/94/Euratom ⁽¹²⁾ och rådets beslut 2012/95/Euratom ⁽¹³⁾.
-
- ⁽¹⁾ Rådets förordning (Euratom) nr 1908/2006 av den 19 december 2006 om regler för företags, forskningscentrums och universitets deltagande i Europeiska atomenergigemenskapens sjunde ramprogram och för spridning av forskningsresultat (2007–2011) (EUT L 400, 30.12.2006, s. 1).
- ⁽²⁾ Rådets förordning (Euratom) nr 139/2012 av den 19 december 2011 om regler för företags, forskningscentrums och universitets deltagande i indirekta åtgärder inom Europeiska atomenergigemenskapens ramprogram och för spridning av forskningsresultat (2012–2013) (EUT L 47, 18.2.2012, s. 1).
- ⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1290/2013 av den 17 december 2013 om reglerna för deltagande och spridning i Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om upphävande av förordning (EG) nr 1906/2006 (Se sidan 81 i detta nummer av EUT).
- ⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).
- ⁽⁵⁾ Kommissionens beslut 96/282/Euratom av den 10 april 1996 om omorganisation av Gemensamma forskningscentret (EGT L 107, 30.4.1996, s. 12).
- ⁽⁶⁾ Rådets dokument 4151/81 (ATO) av den 8 januari 1981, ej offentliggjort i EUT.
- ⁽⁷⁾ Rådets beslut 84/338/Euratom, EKSG, EEG av den 29 juni 1984 om strukturen på och förfarandet vid hanteringen och samordningen av gemenskapens forskning, utveckling och demonstrationer (EGT L 177, 4.7.1984, s. 25).
- ⁽⁸⁾ Rådets beslut 2006/970/Euratom av den 18 december 2006 om sjunde ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (2007–2011) (EUT L 400, 30.12.2006, s. 60).
- ⁽⁹⁾ Rådets beslut 2006/976/Euratom av den 19 december 2006 om det särskilda programmet för genomförande av sjunde ramprogrammet (2007–2011) för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (EUT L 400, 30.12.2006, s. 404).
- ⁽¹⁰⁾ Rådets beslut 2006/977/Euratom av den 19 december 2006 om det särskilda program som genom direkta åtgärder skall genomföras av Gemensamma forskningscentrumet för genomförande av sjunde ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (2007–2011) (EUT L 400, 30.12.2006, s. 434).
- ⁽¹¹⁾ Rådets beslut 2012/93/Euratom av den 19 december 2011 om ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (2012–2013) (EUT L 47, 18.2.2012, s. 25).
- ⁽¹²⁾ Rådets beslut 2012/94/Euratom av den 19 december 2011 om det särskilda program som ska genomföras genom indirekta åtgärder för genomförande av ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (2012–2013) (EUT L 47, 18.2.2012, s. 33).
- ⁽¹³⁾ Rådets beslut 2012/95/Euratom av den 19 december 2011 om det särskilda program som ska genomföras genom direkta åtgärder av gemensamma forskningscentrumet för genomförande av ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (2012–2013) (EUT L 47, 18.2.2012, s. 40).

(33) Kommissionen har hört Euratoms vetenskapliga och tekniska kommitté.

Artikel 3

Mål

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

INRÄTTANDE

Artikel 1

Inrättande

Genom denna förordning inrättas Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 1 januari 2014 till och med 31 december 2018, (nedan kallat *Euratomprogrammet*), och fastställs regler för deltagande i det programmet, inbegripet deltagande i program som sorterar under finansieringsorgan vilka förvaltar medel som beviljats enligt denna förordning, och i verksamheter som genomförs gemensamt i enlighet med såväl denna förordning som ramprogrammet *Horisont 2020* för forskning och innovation (nedan kallat *ramprogrammet Horisont 2020*), som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1291/2013.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- a) forsknings- och innovationsverksamhet: hela spektrumet av verksamheter inom forskning, teknisk utveckling, demonstration och innovation, inbegripet främjande av samarbete med tredjeländer och internationella organisationer, spridning och optimering av resultat och stimulerande av utbildning och rörlighet för forskare inom Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallad *gemenskapen*).
- b) direkta åtgärder: forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av kommissionen via gemensamma forskningscentrumet (JRC).
- c) indirekta åtgärder: forsknings- och innovationsverksamhet som unionen eller gemenskapen (nedan kallad *unionen*) ger finansiellt stöd till och som genomförs av deltagare.
- d) offentlig-privat partnerskap: partnerskap där partner från den privata sektorn, gemenskapen och, i förekommande fall, andra partner, såsom offentliga myndigheter, gemensamt åtar sig att stödja utvecklingen och genomförandet av program eller verksamheter för forskning och innovation.
- e) partnerskap mellan offentliga aktörer: partnerskap där lokala, regionala, nationella eller internationella offentliga myndigheter eller organ som anförtrotts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning tillsammans med gemenskapen gemensamt åtar sig att stödja utvecklingen och genomförandet av program eller verksamheter.

1. Euratomprogrammets allmänna mål är att bedriva forsknings- och utbildningsverksamhet på kärnenergiområdet, med tonvikt på en kontinuerlig förbättring av kärnsäkerhet och strålskydd, särskilt för att kunna bidra till den långsiktiga utfasningen av fossila bränslen från energisystemet på ett tryggt, effektivt och säkert sätt. Det allmänna målet ska uppnås genom de verksamheter som anges i bilaga I i form av direkta och indirekta åtgärder som uppfyller de särskilda målen i punkterna 2 och 3 i denna artikel.

2. De indirekta åtgärderna i Euratomprogrammet ska ha följande särskilda mål:

- a) Att främja säkerhet i kärnenergisystem.
- b) Att bidra till att ta fram säkra långsiktiga lösningar för hantering av avfall för slutförvaring inbegripet geologisk slutförvaring samt separation och transmutation.
- c) Att främja utveckling och bevarande av expertis och spetskompetens på kärnenergiområdet i Europeiska unionen.
- d) Att främja strålskydd och utveckling av medicinska tillämpningar av strålning, inbegripet bl.a. säker och trygg tillförsel och användning av radioisotoper.
- e) Att främja utvecklingen mot demonstration av genomförbarhet när det gäller fusion som energikälla genom användning av befintliga och framtida fusionsanläggningar.
- f) Att lägga grunden för framtida fusionskraftverk genom utveckling av material, teknik och konstruktionsprinciper.
- g) Att främja innovation och industrins konkurrenskraft.
- h) Att säkerställa tillgänglighet och användning av forskningsinfrastruktur av alleuropeisk betydelse.

3. De direkta åtgärderna i Euratomprogrammet ska ha följande särskilda mål:

- a) Att öka kärnsäkerheten när det gäller bl.a. kärnreaktor- och bränslesäkerhet, avfallshantering, inbegripet geologisk slutförvaring samt separation och transmutation, avveckling och olycksberedskap.
- b) Att öka kärnsäkerheten när det gäller bl.a. kärnämneskontroll, icke-spridning, bekämpning av illegal handel och nukleär kriminalteknik.

- c) Att öka spetskompetensen i kärnvetenskapens bas för standardisering.
- d) Att främja kunskapshantering samt teoretisk och praktisk utbildning.
- e) Att stödja unionens politik för kärnsäkerhet.

All ny tilldelning av uppgifter till JRC ska analyseras av JRC:s styrelse för att kontrollera att tilldelningen av uppgifter är konsekvent med befintlig verksamhet i medlemsstaterna.

4. Euratomprogrammet ska genomföras på ett sätt som säkerställer att de prioriteringar och verksamheter som får stöd är relevanta med tanke på de föränderliga behoven samt ta hänsyn till utvecklingen inom vetenskap, teknik, innovation, politikutformning, marknader och samhälle, med målsättningen att optimera användningen av mänskliga och ekonomiska resurser och undvika dubbelarbete inom forskning och utveckling på kärnenergiområdet i unionen.

5. Inom de särskilda mål som avses i punkterna 2 och 3 får hänsyn tas till nya och oförutsedda behov som uppstår under Euratomprogrammets genomförandeperiod. Detta kan, i vederbörligen motiverade fall, innebära reaktioner på nya möjligheter, kriser och hot, reaktioner på behov som rör utvecklingen av ny unionspolitik, och reaktioner på hanteringen av åtgärder som planeras för stöd inom ramen för framtida program.

Artikel 4

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av Euratomprogrammet ska vara 1 603 329 000 EUR. Beloppet ska fördelas enligt följande:

- a) Indirekta åtgärder för forsknings- och utvecklingsprogrammet för fusion: 728 232 000 EUR.
- b) Indirekta åtgärder för fission, säkerhet och strålskydd: 315 535 000 EUR.
- c) Direkta åtgärder: 559 562 000 EUR.

Vid genomförandet av indirekta åtgärder inom Euratomprogrammet ska kommissionens administrativa utgifter uppgå till högst 7 % i genomsnitt under Euratomprogrammets löptid och högst 6 % under 2018.

2. Finansieringsramen för Euratomprogrammet får omfatta utgifter för förberedelser, övervakning, kontroll, revision och utvärdering som är nödvändiga för förvaltningen av programmet och för att dess mål ska kunna uppnås, framför allt undersökningar och sammanträden med experter, i den mån sam-

manhänger med de allmänna målen i denna förordning, och utgifter knutna till it-nät, för informationsbearbetning och -utbyte samt alla andra utgifter för tekniskt och administrativt bistånd som kommissionen ådragit sig för förvaltningen av Euratomprogrammet. Utgifter för kontinuerliga och återkommande åtgärder, såsom kontroll, revision och it-nät kommer att täckas inom gränserna för kommissionens administrativa utgifter enligt punkt 1.

3. Vid behov och om det är vederbörligen motiverat får anslag föras upp i budgeten efter 2018 för att täcka utgifter för tekniskt och administrativt bistånd, i syfte att möjliggöra förvaltning av åtgärder som ännu inte avslutats den 31 december 2018.

4. Om de direkta åtgärderna bidrar till initiativ som inrättats av enheter som har ålagts genomförandeuppgifter av kommissionen i enlighet med artiklarna 6.2 och 15 ska detta bidrag inte anses utgöra en del av det finansiella bidrag som avsatts för dessa initiativ.

5. Budgetåtaganden får delas upp i årliga betalningar. Kommissionen ska varje år avsätta medel till de årliga betalningarna med beaktande av framstegen med de åtgärder som får finansiellt stöd, de beräknade behoven och disponibla medel i budgeten.

Artikel 5

Deltagande av tredjeländer

1. Deltagande i Euratomprogrammet är öppet för
 - a) anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidatländer, i enlighet med de allmänna principer och villkor för dessa länders deltagande i unionens program som fastställts i respektive ramavtal och i beslut av associeringsråd eller genom liknande arrangemang,
 - b) medlemmar i Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta), eller länder eller territorier som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken som uppfyller samtliga följande kriterier:
 - i) En god kapacitet i fråga om vetenskap, teknik och innovation.
 - ii) Ett gott renommé som deltagare i unionens forsknings- och innovationsprogram.
 - iii) Rättvis och jämlik behandling av immateriella rättigheter.”
 - c) länder och territorier som är associerade till Euratoms sjunde ramprogram.

2. Särskilda villkor för deltagande av associerade länder i Euratomprogrammet, inklusive det finansiella bidraget som ska baseras på de associerade ländernas bruttonationalprodukt, ska fastställas genom internationella avtal mellan unionen och de associerade länderna.

AVDELNING II

GENOMFÖRANDE

KAPITEL I

Genomförande, förvaltning och stödformer

Artikel 6

Förvaltning och former av gemenskapsstöd

1. Euratomprogrammet ska genomföras genom indirekta åtgärder där man använder sig av en eller flera av de typer av finansiering som föreskrivs i budgetförordningen, särskilt anslag, priser, upphandling och finansieringsinstrument. Gemenskapens stöd ska också bestå av direkta åtgärder i form av forsknings- och innovationsverksamhet som utförs av (JRC).

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10 i Euratomfördraget får kommissionen överlåta en del av genomförandet av Euratomprogrammet på de finansieringsorgan som avses i artikel 58.1 c i budgetförordningen.

Kommissionen får också överlåta genomförandet av indirekta åtgärder inom Euratomprogrammet på organ som inrättats genom, eller som avses i, ramprogrammet Horisont 2020.

3. Kommissionen ska, genom genomförandeakter och i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 12.3, anta beslutet om godkännande av finansieringen av indirekta åtgärder.

Artikel 7

Regler för deltagande och spridning av forskningsresultat

1. Om inte annat följer av punkterna 2 och 3 i denna artikel ska deltagandet för alla rättsliga enheter i indirekta åtgärder inom Euratomprogrammet regleras av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1290/2013.

2. Vid tillämpning av Euratomprogrammet ska de säkerhetsbestämmelser som avses i artikel 43.2 första stycket i förordning (EU) nr 1290/2013 inbegripa medlemsstaternas försvarsintressen i den mening som avses i artikel 24 i fördraget.

Genom undantag från artikel 41 första stycket i förordning (EU) nr 1290/2013 får kommissionen eller finansieringsorganet, när det gäller resultat som uppnåtts av deltagare som erhållit finansiella bidrag från gemenskapen, invända mot överföringar av ägarskap och mot beviljande av exklusiva eller icke exklusiva

licenser till tredje part som är etablerad i ett tredjeland som inte deltar i Euratomprogrammet, om kommissionen anser att beviljandet eller överföringen inte är förenliga med målet att utveckla konkurrenskraften inom unionens ekonomi eller inte är förenliga med etiska principer eller säkerhetsöverväganden. "Säkerhetsöverväganden" ska inbegripa medlemsstaternas försvarsintressen i den mening som avses i artikel 24 i fördraget.

Genom undantag från artikel 46.1 första stycket i förordning (EU) nr 1290/2013 ska gemenskapen och dess gemensamma företag, i syfte att utveckla, genomföra och övervaka gemenskapens politik och program eller skyldigheter till följd av internationellt samarbete med tredjeländer och internationella organisationer, ha tillgång till resultaten från en deltagare som erhållit ett finansiellt bidrag från gemenskapen. Denna rätt till tillgång ska inbegripa rätten att tillåta att tredje part använder resultaten vid offentlig upphandling och rätten att bevilja underlicenser, och den ska endast gälla icke-kommersiell och icke-konkurrensmässig användning och ska beviljas utan ersättning.

3. Den garantifond för deltagare som inrättats genom förordning (EU) nr 1290/2013 ska ersätta och efterträda de garantifonder för deltagare som inrättats genom förordning (Euratom) nr 1908/2006 och förordning (Euratom) nr 139/2012.

Alla belopp från de garantifonder för deltagare som inrättats genom förordningarna (Euratom) nr 1908/2006 och (Euratom) nr 139/2012 ska från och med den 31 december 2013 överföras till deltagare i garantifonden som inrättats genom förordning (EU) nr 1290/2013. Deltagare i åtgärder som omfattas av beslut 2012/93/Euratom som undertecknar bidragsavtal efter den 31 december 2013 ska lämna sitt bidrag till garantifonden för deltagarna.

Artikel 8

Övergripande verksamheter

1. För att uppnå Euratomprogrammets mål och ta itu med utmaningar som är gemensamma för Euratomprogrammet och ramprogrammet Horisont 2020 kan verksamheter som är övergripande i förhållande till de indirekta åtgärder som anges i bilaga I och/eller som ingår i genomförandet av det särskilda programmet inom ramprogrammet Horisont 2020, vilket inrättades genom rådets beslut 2013/743/EU⁽¹⁾, beviljas finansiella bidrag från unionen.

2. De finansiella bidrag som avses i punkt 1 i denna artikel kan utgöras av en kombination av finansiella bidrag för indirekta åtgärder enligt artikel 4 i denna förordning och artikel 6 i förordning (EU) nr 1291/2013 och får genomföras med hjälp av en enda finansieringsmetod.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2013/743/EU av den 3 december 2013 om inrättande av det särskilda programmet för att genomföra Horisont 2020 – ramprogram för forskning och innovation (2014–2020) (Se sidan 965 i detta nummer av EUT).

*Artikel 9***Jämställdhet mellan kvinnor och män**

Euratomprogrammet ska säkerställa ett effektivt främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män, liksom av genusdimensionen, i forskningens och innovationens innehåll.

*Artikel 10***Etiska principer**

1. All forsknings- och innovationsverksamhet som utförs inom Euratomprogrammet ska uppfylla etiska principer samt tillämplig lagstiftning på nationell, unions- och internationell nivå, inbegripet Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, med tilläggsprotokoll.

Man ska särskilt beakta proportionalitetsprincipen, rätten till integritet, rätten till skydd av personuppgifter, rätten till fysisk och mental integritet för personer, rätten till icke-diskriminering och behovet att garantera en hög skyddsnivå för människors hälsa.

2. Forsknings- och innovationsverksamhet som utförs inom Euratomprogrammet ska uteslutande vara inriktad på civila tillämpningar.

*Artikel 11***Arbetsprogram**

1. Kommissionen ska, genom genomförandeakter, i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 12.3 anta arbetsprogram för genomförandet av indirekta åtgärder. Sådana arbetsprogram ska möjliggöra bottom-up-strategier för att uppfylla målen på ett innovativt sätt.

Arbetsprogrammen ska ange de viktigaste komponenterna för att genomföra åtgärderna i enlighet med budgetförordningen, inbegripet åtgärdernas detaljerade mål, dithörande finansiering och en tidtabell, liksom en flerårig strategi och strategiska riktlinjer för genomförandet under kommande år.

2. När det gäller direkta åtgärder ska kommissionen, i enlighet med beslut 96/282/Euratom, upprätta ett flerårigt arbetsprogram som i större detalj beskriver de mål och vetenskapliga och tekniska prioriteringar som anges i bilaga I, liksom en tidtabell för genomförandet.

Detta fleråriga arbetsprogram ska också beakta relevant forskningsverksamhet som bedrivs av medlemsstaterna, associerade länder samt europeiska och internationella organisationer. Det ska uppdateras vid behov.

3. Arbetsprogrammen som avses i punkterna 1 och 2 ska anpassas till det vetenskapliga, tekniska och innovationsmässiga

läget på nationell, unions- och internationell nivå samt till relevant utveckling inom politik, marknad och samhälle. De ska uppdateras vid behov.

4. Arbetsprogrammen som avses i punkterna 1 och 2 ska innehålla ett avsnitt som anger de övergripande verksamheter som avses i artikel 8.

*Artikel 12***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. Kommittén⁽¹⁾ ska sammanträda i två olika konstellationer, som ska behandla fissionsrelaterade respektive fusionsrelaterade aspekter av Euratomprogrammet.

3. När det hänvisas till denna punkt ska granskningsförfarandet enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

4. Om kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om, inom tidsfristen för att avge yttrandet, kommitténs ordförande så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.

Artikel 13

Kommissionen ska regelbundet informera den kommitté som avses i artikel 12 om den allmänna utvecklingen i fråga om Euratomprogrammets genomförande, och ska i tid förse dem med information om alla indirekta åtgärder som föreslås eller finansieras genom Euratomprogrammet.

*Artikel 14***Extern rådgivning och återkoppling från samhället**

1. Vid genomförandet av Euratomprogrammet ska man beakta råd och synpunkter från, i förekommande fall,

- a) Euratoms vetenskapliga och tekniska kommitté i enlighet med artikel 134 i Euratomfördraget;
- b) av kommissionen upprättade oberoende rådgivande grupper med experter på hög nivå;
- c) strukturer för dialog som skapats genom internationella vetenskapliga och tekniska avtal;
- d) framåtblickande verksamhet;

⁽¹⁾ För att underlätta genomförandet av Euratomprogrammet kommer kommissionen för varje möte i programkommittén enligt dagordningen att i enlighet med fastställda riktlinjer ersätta utgifterna för en företrädare per medlemsstat samt en expert/rådgivare per medlemsstat för sådana punkter på dagordningen där en medlemsstat kräver specialiserad sakkunskap.

- e) riktade offentliga samråd (inklusive, om så är lämpligt, regionala och nationella myndigheter eller intressenter); och
- f) öppna och interaktiva processer som säkerställer stöd till ansvarsfull forskning och innovation.

2. Man ska också fullt ut beakta de forsknings- och innovationsprogram som upprättats genom bl.a. europeiska teknikplattformar, gemensamma initiativ för programplanering och europeiska innovationspartnerskap.

KAPITEL II

Särskilda åtgärdsområden

Artikel 15

Små och medelstora företag

Särskild vikt ska läggas vid att säkerställa lämpligt deltagande av, och innovativa effekter för, små och medelstora företag och den privata sektorn i allmänhet i Euratomprogrammet. Kvantitativa och kvalitativa bedömningar av de små och medelstora företagens deltagande ska göras som en del i utvärderings- och övervakningsförfarandena.

Artikel 16

Offentlig-privata partnerskap och partnerskap mellan offentliga aktörer

För att nå målen i artikel 3 får särskilda verksamheter inom Euratomprogrammet genomföras av

- a) gemensamma företag som inrättats på grundval av kapitel 5 i fördraget,
- b) partnerskap mellan offentliga aktörer som bygger på stödssystemet med medfinansieringsåtgärder för program,
- c) sådana kontraktbaserade offentlig-privata partnerskap som avses i artikel 25 i förordning (EU) nr 1291/2013.

Artikel 17

Internationellt samarbete med tredjeländer och internationella organisationer

1. Enheter som är etablerade i tredjeländer och internationella organisationer ska kunna delta i indirekta åtgärder inom Euratomprogrammet på de villkor som anges i förordning (EU) nr 1290/2013. Undantag från den allmänna principen i detta hänseende anges i artikel 7 i den här förordningen. Internationellt samarbete med tredjeländer och internationella organisationer ska främjas inom Euratomprogrammet i syfte att

- a) stärka unionens spetskompetens och attraktionskraft inom forskning och innovation, liksom dess ekonomiska och industriella konkurrenskraft,

- b) effektivt ta itu med gemensamma samhällsutmaningar,

- c) stödja målen för unionens externa politik och utvecklingspolitik, som komplement till externa program och utvecklingsprogram. Synergier med unionens övriga politik ska eftersträvas.

2. Riktade åtgärder för att främja samarbete med särskilda tredjeländer eller grupper av tredjeländer ska genomföras på grundval av ett strategiskt tillvägagångssätt samt gemensamma intressen och prioriteringar och ömsesidig nytta, med beaktande av deras vetenskapliga och tekniska nivå och marknadsmöjligheter, samt den förväntade effekten.

Ömsesidig tillgång till program i tredjeländer bör uppmuntras. Samordning och synergieffekter med initiativ i medlemsstater och associerade länder ska främjas för att maximera effekten. Karaktären på samarbetet kan variera beroende på vilka partnerländer det gäller.

Prioriteringarna vid samarbete ska fastställas med hänsyn till utvecklingen av möjligheterna till samarbete med tredjeländer inom ramen för unionens politik och en rättvis och jämlik behandling av immateriella rättigheter.

Artikel 18

Information, kommunikation, utnyttjande och spridning

1. Vid genomförandet av Euratomprogrammet ska spridnings- och kommunikationsverksamhet anses utgöra en integrerad del av de åtgärder som får stöd genom Euratomprogrammet.

2. Kommunikationsverksamhet kan inbegripa följande:

- a) Initiativ som syftar till att öka medvetenheten om och underlätta tillgången till finansiering genom Euratomprogrammet, särskilt för sådana regioner eller typer av deltagare som deltar i relativt låg grad.
- b) Riktat stöd till projekt och konsortier för att ge dem tillgång till nödvändig kompetens för att optimera kommunikation, utnyttjande och spridning av resultat.
- c) Initiativ för att främja dialog och debatt om vetenskapliga, tekniska och innovationsrelaterade frågor med allmänheten, och för att dra nytta av sociala medier och andra innovativa tekniker och metoder.
- d) Information om unionens politiska prioriteringar, förutsatt att de är kopplade till målen för denna förordning, i synnerhet ska kommissionen förse medlemsstaterna med läglig och grundlig information.

3. Om inte annat följer av fördraget och annan relevant unionslagstiftning, får spridningsverksamhet inbegripa följande:

- a) Åtgärder som samlar resultat från flera olika projekt, inbegripet sådana som får finansieras från andra källor, för att tillhandahålla användarvänliga databaser och rapporter som sammanfattar de viktigaste resultaten.
- b) Spridning av resultat till beslutsfattare, inbegripet standardiseringsorgan, för att främja relevanta organs användning av policyrelevanta resultat på internationell, unions-, nationell och regional nivå.

KAPITEL III

Kontroll

Artikel 19

Kontroll och revision

1. Det kontrollsystem som inrättats för genomförande av denna förordning ska utformas så att man kan vara rimligt säker på att åstadkomma en lämplig riskhantering när det gäller operationernas ändamålsenlighet och effektivitet, liksom de underliggande transaktionernas lagenlighet och korrekthet, med beaktande av programmets fleråriga karaktär och typen av betalningar som berörs.

2. Kontrollsystemet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, med hänsyn till administrativa och andra kostnader för kontroller på alla nivåer, särskilt för deltagare, så att Euratomprogrammets mål kan uppnås och de främsta spetsforskarna och mest innovativa företagen kan lockas att delta i programmet.

3. Revisionsstrategin för utgifter inom de indirekta åtgärderna inom Euratomprogrammet ingår i kontrollsystemet och ska baseras på redovisningsrevisionen av ett representativt urval av utgifter från hela programmet. Ett sådant representativt urval ska kompletteras av ett urval som baseras på en uppskattning av de risker som är förknippade med utgifterna.

För att minimera revisionsbördan för deltagarna ska revision av utgifter i de indirekta åtgärderna inom Euratomprogrammet göras på ett enhetligt sätt och i enlighet med principerna om ekonomi, effektivitet och ändamålsenlighet.

Artikel 20

Skyddet av unionens finansiella intressen

1. Kommissionen ska se till att unionens ekonomiska intressen skyddas vid genomförandet av åtgärder som finansieras enligt den här förordningen, genom förebyggande åtgärder

mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalda medel samt vid behov genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska påföljder.

2. Kommissionen eller dess företrädare och revisionsrätten ska ha rätt att utföra granskningar av handlingar och kontroller på plats hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit EU-finansiering enligt denna förordning.

Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 får kommissionens granskningar utföras upp till två år efter slutbetalningen.

3. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får göra utredningar, däribland kontroller och inspektioner på plats i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 833/2013 ⁽¹⁾ och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 ⁽²⁾, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med bidragsavtal, bidragsbeslut eller avtal som finansieras enligt Euratomprogrammet.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 ska samarbetsavtal med tredje-länder eller med internationella organisationer, avtal, bidragsavtal och bidragsbeslut som ingås med tillämpning av denna förordning innehålla bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen, revisionsrätten och Olaf befogenhet att utföra sådana revisioner och utredningar i överensstämmelse med sina respektive befogenheter.

KAPITEL IV

Övervakning och utvärdering

Artikel 21

Övervakning

1. Kommissionen ska varje år övervaka Euratomprogrammets genomförande, inbegripet dess utveckling och resultat. Kommissionen ska förse den kommitté som avses i artikel 12 med information om detta.

2. Kommissionen ska rapportera och offentliggöra resultaten av övervakningen som avses i punkt 1.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 833/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

*Artikel 22***Utvärdering**

1. Utvärderingar ska utföras i tillräckligt god tid för att kunna användas i beslutsprocessen.

Kommissionen ska med bistånd av oberoende experter, som valts ut på grundval av ett öppet förfarande, senast den 31 maj 2017 göra en interimsvärdering av Euratoms sjunde ramprogram med avseende på vad som åstadkommit i fråga om resultat och framsteg mot effekter, målen för varje åtgärd och åtgärdernas fortsatta relevans, effektivitet och utnyttjande av resurser, utrymme för ytterligare förenklningar samt europeiskt mervärde; härvid ska beaktas den efterhandsutvärdering av Euratoms sjunde ramprogram upprättat genom beslut 2006/970/Euratom och Euratomprogrammet (2012–2013) upprättat genom beslut 2012/93/Euratom som ska slutföras före utgången av 2015. Utvärderingen ska även beakta åtgärdernas bidrag till unionens prioriteringar för smart och hållbar tillväxt för alla, resultaten på de långsiktiga effekterna av tidigare åtgärder och graden av synergi och interaktion med andra av unionens finansieringsprogram, inbegripet strukturfonderna.

Kommissionen ska med bistånd av oberoende experter, som valts ut på grundval av ett öppet förfarande, senast den 31 december 2022 göra en efterhandsutvärdering av Euratomprogrammet. Denna utvärdering ska omfatta motiven för åtgärderna, deras genomförande och resultat samt deras långsiktiga effekter och hållbarhet och ligga till grund för ett beslut om en eventuell förlängning, ändring eller upphävande av en efterföljande åtgärd.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska direkta och indirekta åtgärder inom Euratomprogrammet bli föremål för separata utvärderingar.

3. De utvärderingar som avses i punkterna 1 och 2 ska bedöma utvecklingen mot de mål som anges i artikel 3 med beaktande av de relevanta resultatindikatorer som anges i bilaga II.

4. När så är lämpligt ska medlemsstaterna förse kommissionen med uppgifter och information som krävs, om sådana finns tillgängliga, för kontroll och utvärdering av de berörda åtgärderna.

5. Kommissionen ska meddela slutsatserna av de utvärderingar som avses i punkterna 1 och 2, tillsammans med sina egna iakttagelser, till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

AVDELNING III

SLUTBESTÄMMELSER OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER*Artikel 23***Upphävande och övergångsbestämmelser**

1. Rådets beslut av den 16 december 1980 om inrättande av en rådgivande kommitté för fusionsprogrammet, rådets beslut 84/338/Euratom, EKSG, EEG, beslut 2006/970/Euratom, beslut 2006/976/Euratom, beslut 2006/977/Euratom, förordning (Euratom) nr 1908/2006, beslut 2012/93/Euratom, förordning (Euratom) nr 139/2012, beslut 2012/94/Euratom och beslut 2012/95/Euratom ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2014.

2. Verksamhet som omfattas av gemenskapens finansiella bidrag inom program som fastställts genom de beslut som avses i punkt 1 och motsvarande finansiella åtaganden ska fortsätta att regleras av de regler som gäller för dessa program till dess att de har slutförts.

3. Det finansiella anslag som avses i artikel 4 får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för övergången mellan Euratomprogrammet och de åtgärder som antagits enligt beslut 2012/93/Euratom, beslut 2012/94/Euratom och beslut 2012/95/Euratom.

4. För att säkerställa kontinuiteten för gemenskapsstödet till fusionsforskning ska de utgifter som mottagare av medel från den medfinansieringsåtgärd för programmet som avses i bilaga I punkt i ådrar sig från och med den 1 januari 2014 berättiga till gemenskapsstöd

*Artikel 24***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 16 december 2013.

På rådets vägnar

V. JUKNA

Ordförande

BILAGA I

VERKSAMHET

Motivering för Euratomprogrammet – bereda vägen till 2020

Genom att uppnå de mål som anges i artikel 3 kommer Euratomprogrammet att stärka resultaten inom de tre prioriteringarna i ramprogrammet Horisont 2020, nämligen *vetenskaplig spetskompetens, industriellt ledarskap och samhällsutmaningar*.

Kärnenergi ingår i debatten om kampen mot klimatförändringar och minskning av Europas beroende av importerad energi. I det bredare sammanhanget att hitta en hållbar energimix för framtiden kommer Euratomprogrammet också genom sin forskningsverksamhet att bidra till debatten om fördelarna och begränsningarna med kärnfissionsenergi för en koldioxidsnål ekonomi. Genom att garantera en kontinuerlig förbättring av kärnsäkerheten skulle mer avancerad kärnteknik även kunna innebära möjligheter till betydande förbättringar av effektiviteten och användningen av resurser och leda till mindre avfall än nuvarande lösningar. Största möjliga uppmärksamhet kommer att ägnas åt kärnsäkerhetsaspekter.

Euratomprogrammet kommer att stärka forsknings- och innovationsramen på kärnenergiområdet och leda till en samordning av medlemsstaternas forskningsansträngningar och därigenom undvika dubbelarbete och behålla en kritisk massa på nyckelområden samtidigt som det säkerställs att offentliga medel används på bästa möjliga sätt. Denna samordning kommer emellertid inte att utgöra ett hinder för medlemsstaterna när det gäller att genomföra program för att uppfylla nationella behov.

Strategin för att utveckla fusion som ett trovärdigt alternativ för kommersiell koldioxidfri energiproduktion kommer att följa en färdplan med milstolpar på vägen mot målet för elproduktionen 2050. För att genomföra denna strategi ska det ske en omstrukturering av fusionsrelaterat arbete i unionen, inbegripet styrning, finansiering och förvaltning, för att säkerställa en förskjutning av tyngdpunkten från ren forskning till utformning, byggande och drift av framtida anläggningar såsom ITER, demonstrationsreaktorn Demo och deras efterföljare. Detta kommer att kräva ett nära samarbete mellan alla aktörer inom fusionsområdet i unionen, kommissionen och de nationella finansieringsorganen.

För att upprätthålla den expertis som krävs i unionen för att uppnå dessa mål ska Euratomprogrammet ytterligare stärka sin roll i utbildning genom inrättande av utbildningsmöjligheter av alleuropeiskt intresse som kommer att erbjuda särskilda utbildningsprogram. Detta kommer att fortsätta att främja det europeiska forskningsområdet och den fortsatta integreringen av nya medlemsstater och associerade länder.

Verksamhet som är nödvändig för att uppnå programmets mål*Indirekta åtgärder*

För att se till att de indirekta åtgärderna i Euratomprogrammet och forskningsinsatserna i medlemsstaterna och den privata sektorn ömsesidigt förstärker varandra, ska arbetsprogrammets prioriteringar fastställas på grundval av lämplig information från nationella myndigheter och kärnforskningsintressenter samlade i organ eller strukturer såsom teknikplattformar och tekniska forum för kärnkraftssystem och -säkerhet, hantering av avfall för slutförvaring och strålskydd/lågdosrisk, fusionsforskning eller andra relevanta organisationer eller forum av kärntekniska intressenter.

- a) Att främja säkerhet i kärnenergisystem; (Samhällsutmaningar, Vetenskaplig spetskompetens, Industriellt ledarskap)

I linje med det allmänna målet, stöd till gemensam forskningsverksamhet om säker drift och avveckling av reaktorsystem (inklusive bränslecykelanläggningar) som används i unionen eller, i den utsträckning det är nödvändigt för att bibehålla en bred kärnsäkerhetsexpertis i unionen, de reaktorer som kan komma att användas i framtiden, med fokus enbart på säkerhetsaspekter, inbegripet alla aspekter av bränslecykeln såsom separation och transmutation.

- b) Att bidra till att ta fram säkra långsiktiga lösningar för hantering av avfall för slutförvaring inklusive geologisk slutförvaring samt separation och transmutation. (Vetenskaplig spetskompetens, Samhällsutmaningar)

Gemensam och/eller samordnad forskningsverksamhet om återstående viktiga aspekter av geologisk slutförvaring av utbränt bränsle och långlivat radioaktivt avfall och, om så är lämpligt, demonstration av teknik och säkerhet. Denna verksamhet ska främja utvecklingen av en gemensam unionsståndpunkt i de viktigaste avfallshanteringsfrågorna, från utsläpp av bränsle till deponering.

Forskningsverksamhet som är knuten till hantering av andra radioaktiva avfallsflöden för vilka det för närvarande inte finns industriellt färdigutvecklade processer.

- c) Att främja utveckling och bevarande av expertis och spetskompetens på kärnenergiområdet i unionen (Vetenskaplig spetskompetens)

Främjande av gemensam utbildning och rörlighet mellan forskningscentrum och industri och mellan olika medlemsstater och associerade stater samt stöd för upprätthållande av tvärvetenskaplig kärnteknisk kompetens för att kunna garantera tillgången på kvalificerade forskare, ingenjörer och anställda i kärnenergisektorn i unionen på lång sikt.

- d) Att främja strålskydd och utveckling av medicinska tillämpningar av strålning, inbegripet bl.a. säker och trygg tillförsel och användning av radioisotoper (Vetenskaplig spetskompetens, Samhällsutmaningar)

Gemensam och/eller samordnad forskningsverksamhet, särskilt vad gäller lågdosrisker från industriell, medicinsk eller miljörelaterad exponering, om krishantering vid strålningsolyckor och om radioekologi, för att tillhandahålla en alleuropeisk vetenskaplig och teknisk grund för ett robust, balanserat och socialt godtagbart skyddssystem.

Forskningsverksamhet som avser medicinska tillämpningar av joniserande strålning och hantering av de operativa säkerhetsaspekterna av strålskydd och deras användning.

- e) Att främja utvecklingen mot demonstration av genomförbarhet när det gäller fusion som energikälla genom användning av befintliga och framtida fusionsanläggningar (Industriellt ledarskap, Samhällsutmaningar)

Stödja gemensam forskningsverksamhet som utförs av medlemmar i europeiska avtalet om fusionsutveckling och någon av de enheter som avses i led i för att säkerställa en snabb start av högpresterande drift av ITER, inklusive användning av relevanta anläggningar (bl.a. JET, Joint European Torus), integrerad modellering med hjälp av bland annat högpresterande datorer och utbildningsverksamhet för att förbereda nästa generation forskare och ingenjörer.

- f) Att lägga grunden för framtida fusionskraftverk genom utveckling av material, teknik och konstruktionsprinciper (Industriellt ledarskap, Samhällsutmaningar)

Stödja gemensam verksamhet som utförs av medlemmar i europeiska avtalet om fusionsutveckling och någon av de enheter som avses i led i för att utveckla och kvalificera material för ett demonstrationskraftverk, vilket bland annat innefattar förberedelser för en lämplig materialprovningsanläggning och förhandlingar inför unionens deltagande i en passande internationell ram för denna anläggning. I samband med sådan utveckling och kvalificering ska alla möjliga nivåer av tillgänglig experimentell och teoretisk kapacitet samt beräkningskapacitet utnyttjas.

Stödja gemensam forskningsverksamhet utförd av medlemmar i europeiska avtalet om fusionsutveckling och någon av de enheter som avses i led i som kommer att behandla reaktordriftfrågor och utveckla och demonstrera all relevant teknik för en demonstrationsanläggning för fusionsenergi. Dessa verksamheter omfattar utarbetande av konstruktionsprinciper för ett fullständigt demonstrationskraftverk och undersökning av potentialen hos stellaratorer som en kraftverksteknik.

- g) Att främja innovation och industrins konkurrenskraft (Industriellt ledarskap)

Genomföra eller stödja kunskapshantering och tekniköverföring från forskning som medfinansieras genom Euratomprogrammet till industrin för att utnyttja alla innovativa aspekter av forskningen.

Främja innovation exempelvis genom fri tillgång till vetenskapliga publikationer, en databas för kunskapshantering och spridning och främjande av tekniska ämnen i undervisningsplaner.

På lång sikt ska Euratomprogrammet stödja utarbetande och utveckling av en konkurrenskraftig industrisektor för kärnfusion, och underlätta deltagande från såväl den privata sektorn som små och medelstora företag om så är lämpligt, särskilt genom genomförande av en teknikfärdplan för en fusionskraftanläggning med aktiv medverkan från industrin i utformning och utvecklingsprojekt.

- h) Att säkerställa tillgänglighet och användning av forskningsinfrastruktur av alleuropeisk betydelse (Vetenskaplig spetskompetens)

Verksamhet till stöd för uppförande, renovering, användning och fortsatt tillgång till viktig forskningsinfrastruktur inom ramen för Euratomprogrammet, liksom adekvat tillgång till dessa infrastrukturer och samarbete mellan dem.

i) Europeiska fusionsprogrammet

Ett bidrag (medfinansieringsåtgärd för program) ska tilldelas de juridiska personer som inrättas eller utses av medlemsstaterna och ett tredjeland som deltar i Euratomprogrammet och som kommer att utarbeta ett gemensamt verksamhetsprogram för genomförande av färdplanen för målet för elproduktionen 2050. Bidraget får omfatta resurser in natura från gemenskapen, t.ex. vetenskapligt och tekniskt utnyttjande av JET-anläggningen enligt artikel 10 i fördraget eller utstationering av kommissionens personal.

JRC:s direkta åtgärder

Prioriteringarna för direkta åtgärder ska fastställas genom samråd med de generaldirektorat inom Europeiska kommissionen som utformar politiken och med JRC:s styrelse.

JRC:s kärntekniska verksamhet ska syfta till att stödja genomförandet av rådets direktiv 2009/71/Euratom⁽¹⁾ och 2011/70/Euratom⁽²⁾, liksom rådets slutsatser som prioriterar högsta normer för kärnsäkerhet i unionen och internationellt.

JRC ska särskilt bidra till kärnsäkerhetsforskning som behövs för en säker och fredlig användning av kärnenergi och andra icke-fissionstillämpningar. JRC ska ge en vetenskaplig grund till relevant unionspolitik och, där så är nödvändigt, inom gränserna för sitt uppdrag och kompetens reagera på kärntekniska händelser, incidenter och olyckor. I detta syfte ska JRC bedriva forskning och göra bedömningar, tillhandahålla referenser och standarder och erbjuda särskild utbildning. Synergier med relevanta övergripande initiativ kommer att eftersträvas när så är lämpligt, i syfte att optimera användningen av mänskliga och ekonomiska resurser och undvika dubbelarbete inom forskning och utveckling på kärnenergiområdet i Europeiska unionen. JRC:s verksamhet på dessa områden kommer att bedrivas med beaktande av relevanta initiativ på regional nivå, medlemsstatsnivå och unionsnivå, inom ramen för utformandet av det europeiska forskningsområdet.

a) Att öka kärnsäkerheten när det gäller t.ex. kärnreaktor- och bränslesäkerhet, avfallshantering, inbegripet geologisk slutförvaring samt separation och transmutation, avveckling och olycksberedskap.

JRC ska bidra till att utveckla verktyg och metoder för att uppnå höga säkerhetsnormer för kärntekniska anläggningar och bränslecykler som är relevanta för Europa. Dessa verktyg och metoder ska omfatta:

1. Analysmodeller för allvarliga olyckor och metoder för bedömning av kärntekniska anläggningars driftssäkerhetsmarginaler; stöd till fastställande av en gemensam europeisk metod för utvärdering av avancerade bränslecykler och konstruktioner; samt kartläggning och spridning av erfarenheter från den operativa verksamheten. JRC ska gå vidare med sin clearingcentral för återkoppling av erfarenheter från drift av kärnkraftverk (European Clearinghouse for Operational Experience Feedback) för att inrikta verksamheten på de utmaningar på kärnsäkerhetsområdet som uppenbarats efter Fukushimaolyckan, varvid man ska vända sig till medlemsstaterna för att ta hjälp av deras kompetens på området.
2. Minimering av den vetenskapliga osäkerheten i prognoser för vad som händer med kärnavfall på lång sikt och för spridning av radionuklider i miljön; och viktiga aspekter av forskning om nedläggning av kärntekniska anläggningar.
3. Utbyte med relevanta intressenter för att stärka unionens förmåga att reagera vid kärntekniska olyckor och incidenter genom forskning om varningssystem och modeller för radioaktiva ämnens spridning i luft, och genom att mobilisera resurser och expertis för analys och modellering av kärntekniska olyckor.

b) Att öka kärnsäkerheten när det gäller t.ex. kärnämneskontroll, icke-spridning, bekämpning av illegal handel och nukleär kriminalteknik.

Området icke-spridning ska få största möjliga uppmärksamhet. JRC kommer att göra följande:

1. Utveckla bättre metoder och teknik för detektion och kontroll för att stödja gemenskapens skyddsåtgärder och stärka internationella skyddsåtgärder.
2. Utveckla och tillämpa bättre metoder och teknik för att förebygga, upptäcka och reagera på kärntekniska och radioaktiva incidenter, inbegripet kvalificering av detektionsteknik och utveckling av nukleär-kriminaltekniska metoder och tekniker i kampen mot olaglig handel, i samverkan med den globala CBRN-ramen (kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära händelser).

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2009/71/Euratom av den 25 juni 2009 om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar (EUT L 172, 2.7.2009, s. 18).

⁽²⁾ Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall (EUT L 199, 19.7.2011, s. 1).

3. Stödja genomförandet av fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen och unionsrelaterade strategier genom analysstudier och uppföljning av den tekniska utvecklingen av exportkontrollordningar för att bistå berörda avdelningar inom kommissionen och unionen.

c) Att öka spetskompetensen i kärnvetenskapens bas för standardisering

JRC ska vidareutveckla den vetenskapliga basen för kärnsäkerhet. Tyngdpunkten ska ligga på forskning om grundläggande egenskaper och beteende hos aktinider, strukturella material och kärnmaterial. Till stöd för unionens standardisering, ska JRC tillhandahålla modernaste kärntekniska standarder, referensdata och referensmätningar, inbegripet utveckling och tillämpning av lämpliga databaser och analysverktyg. JRC ska stödja den fortsatta utvecklingen av medicinska tillämpningar, däribland nya cancerbehandlingsmetoder baserade på alfastrålning.

d) Att främja kunskapshandling samt teoretisk och praktisk utbildning

JRC ska hålla sig uppdaterad om ny utveckling inom forskning och instrumentering, säkerhets- och miljöbestämmelser. I detta syfte ska en rullande investeringsplan för den vetenskapliga infrastrukturen genomföras.

För att se till att unionen ligger i framkant när det gäller kärnsäkerhet ska JRC utveckla verktyg för kunskapshandling, övervaka trender för mänskliga resurser i unionen genom sitt observatorium för mänskliga resurser inom kärntekniksektorn och erbjuda särskilda utbildningsprogram som även omfattar utvecklingsaspekter.

e) Att stödja unionens politik för kärnsäkerhet

JRC ska bygga upp sin expertis och spetskompetens i syfte att kunna att ge oberoende vetenskaplig och teknisk information som kan krävas för att stödja unionens politik vad gäller kärnsäkerhet.

Som Euratoms genomförandeorgan för det internationella forumet Generation IV (GIF) ska JRC fortsätta att samordna gemenskapens bidrag till det internationella forumet. JRC ska fullfölja och vidareutveckla det internationella forskningssamarbetet med viktiga partnerländer och internationella organisationer (IAEA, OECD/NEA) i syfte att främja unionens politik för kärnsäkerhet.

Övergripande verksamhet inom Euratomprogrammet

I syfte att uppnå de allmänna målen ska Euratomprogrammet stödja kompletterande verksamheter (direkta och indirekta, samordning och stöd till gemensam programplanering) som skapar synergi inom forskning för att lösa gemensamma utmaningar (t.ex. material, kylmedelsteknik, kärntekniska referensdata, modellering och simulering, fjärrmanövrering, avfallshandling, strålskydd).

Övergripande verksamhet och gränssnitt med ramprogrammet Horisont 2020

För att uppnå målen för Euratomprogrammet ska det säkerställas att lämpliga länkar och gränssnitt, t.ex. gemensamma ansökningsomgångar, finns till det särskilda programmet för ramprogrammet Horisont 2020.

Euratomprogrammet kan bidra till låneinstrumentet och egetkapitalinstrumentet som utvecklats inom ramprogrammet Horisont 2020 och som ska utvidgas för att omfatta de mål som avses i artikel 3.

Internationellt samarbete med tredjeländer och internationella organisationer

Det internationella samarbetet inom forskning och innovation på kärnenergiområdet, baserat på gemensamma mål och ömsesidigt förtroende, ska fortsätta i avsikt att ge klara och betydande fördelar för unionen och dess omgivning. Som ett bidrag till uppnåendet av de särskilda mål som anges i artikel 3 ska gemenskapen sträva efter att stärka unionens vetenskapliga och tekniska expertis genom internationella samarbetsavtal och underlätta för unionens kärntekniska industri att få tillträde till nya tillväxtmarknader.

Internationellt samarbete ska främjas genom multilaterala ramar (t.ex. IAEA, OECD, ITER, GIF) och genom befintligt eller nytt bilateralt samarbete med länder med stark forskning och utveckling och industriell bas, och med forskningsanläggningar i drift, utformning eller konstruktion.

BILAGA II

BILAGA II – RESULTATINDIKATORER

Denna bilaga presenterar för vart och ett av Euratomprogrammets särskilda mål ett antal nyckelresultatindikatorer för bedömning av resultat och effekter, vilka kan vidareutvecklas under genomförandet av Euratomprogrammet.

1. Indikatorer för indirekta åtgärder

- a) Främja säkerheten i kärnenergisystem
 - Antal projekt (gemensam forskning och/eller samordnade åtgärder) som sannolikt leder till en påvisbar förbättring av kärnsäkerhetspraxis i Europa.
- b) Bidra till att ta fram säkra långsiktiga lösningar för hantering av avfall för slutförvaring inklusive geologisk slutförvaring samt separation och transmutation.
 - Antal projekt som bidrar till att ta fram säkra och långsiktiga lösningar för hantering av avfall för slutförvaring.
- c) Främja utveckling och bevarande av expertis och spetskompetens på kärnenergiområdet i Europeiska unionen
 - Utbildning genom forskning – antal doktorander och postdoktorala forskare som får stöd genom Euratoms fissionsprojekt.
 - Antal stipendiater och praktikanter i Euratoms fusionsprogram.
- d) Främja strålskydd och utveckling av medicinska tillämpningar av strålning, inbegripet bl.a. säker och trygg tillförsel och användning av radioisotoper
 - Antal projekt som sannolikt kommer att ha en påvisbar effekt på lagstiftningspraxis för strålskydd och på utvecklingen av medicinska tillämpningar av strålning.
- e) Att främja utvecklingen mot demonstration av genomförbarhet när det gäller fusion som energikälla genom användning av befintliga och framtida fusionsanläggningar.
 - Antal artiklar i sakkunnigbedömda inflytelserika tidskrifter.
- f) Att lägga grunden för framtida fusionskraftverk genom utveckling av material, teknik och konstruktionsprinciper
 - Procentandel av de i färdplanen för fusion fastställda milstolparna för perioden 2014–2018 som nåtts inom Euratomprogrammet.
- g) Att främja innovation och industrins konkurrenskraft
 - Antal spin-off-effekter från Euratomprogrammets fusionsforskning.
 - Patentansökningar som genererats och patent som beviljas på grundval av forskningsverksamhet som får stöd från Euratomprogrammet
- h) Att säkerställa tillgänglighet och användning av forskningsinfrastruktur av alleuropeisk betydelse
 - Antalet forskare som har tillgång till forskningsinfrastruktur via stöd från Euratomprogrammet.

2. Indikatorer för direkta åtgärder

- a) Indikator för inverkan av JRC:s policystöd
 - Antal tillfällen då det tekniska och vetenskapliga policystödet från JRC haft en påvisbar och specifik inverkan på unionens politik.

b) Indikator för JRC:s vetenskapliga produktivitet

- Antal expertgranskade (*peer reviewed*) artiklar.

Indikatorerna i punkterna a och b kan återges i enlighet med följande gemenskapsmål för direkta åtgärder:

- Att öka kärnsäkerheten när det gäller bl.a. kärnreaktor- och bränslesäkerhet, avfallshantering, inbegripet geologisk slutförvaring samt separation och transmutation, avveckling och olycksberedskap.
 - Att öka kärnsäkerheten när det gäller bl.a. kärnämneskontroll, icke-spridning, bekämpning av illegal handel och nukleär kriminalteknik.
 - Att öka spetskompetensen i kärnvetenskapens bas för standardisering.
 - Att främja kunskapshantering samt teoretisk och praktisk utbildning.
 - Att stödja unionens politik för kärnsäkerhet.
-